KONKURENTSIAMET

OTSUS

17.11.2026 nr 9-3/2026-053

AS Kuressaare Veevärk ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise metoodika kooskõlastamine

AS Kuressaare Veevärk taotlusel hindas Konkurentsiamet kooskõlastamiseks esitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise metoodika (metoodika) vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse (ÜVVKS) § 20 kuni § 23 kehtestatud nõuetega ning otsustab metoodika täies ulatuses

kooskõlastada.

Vee-ettevõtja peab avalikustama kooskõlastatud liitumistasu arvutamise metoodika oma veebilehel (ÜVVKS § 21 lg 4).

Otsusega mittenõustumisel on 30 päeva jooksul alates otsuse teatavaks tegemisest õigus esitada vaie otsuse või selle osa tühistamiseks Konkurentsiametile või kaebus Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Lisa: „AS Kuressaare Veevärk ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumistasu arvutamise metoodika“ kolmel leheküljel

Liina Kalm
Liina.Kalm@konkurentsiamet.ee

Otsuse tegemise asjaolud

1. Haldusmenetluse alustamine

Vee-ettevõtjal, välja arvatud ÜVVKS §-s 28 sätestatud isikul, on õigus võtta tarbimiskoha omanikult ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga (ÜVK) liitumise eest põhjendatud liitumistasu, arvestades ÜVVKS-is sätestatut (ÜVVKS § 20 lg 1).

Liitumistasu suuruse arvutab vee-ettevõtja, arvestades ÜVVKS § 21 alusel koostatud liitumistasu arvutamise metoodikat (ÜVVKS § 20 lg 2).

Vee-ettevõtja koostab metoodika kooskõlas ÜVVKS § 21 lg-s 2 – 4 ning ÜVVKS §-des 22 ja 23 sätestatuga (ÜVVKS § 21 lg 1).

AS Kuressaare Veevärk osutab veeteenust Saare maakonna valdades, kus ta on määratud vee-ettevõtjaks järgnevate õigusaktidega: Kuressaare Linnavolikogu 28.04.2016 otsusega nr 14 Kuressaare linnas; Muhu Vallavolikogu 17.09.2010 otsusega nr 67 Muhu vallas Liiva, Piiri, Linnuse ja Hellamaa külades; Ruhnu Vallavolikogu 27.06.2013 otsusega nr 7 Ruhnu vallas; Kihelkonna Vallavolikogu 26.05.2010 otsusega nr 16 Kihelkonna alevikus; Mustjala Vallavolikogu 29.06.2010 otsusega nr 16 Mustjala külas; Orissaare Vallavolikogu 05.09.2007 otsusega nr 164 Orissaare vallas; Lääne-Saare Vallavolikogu 19.04.2016 otsusega nr 1-3/16/32 Lääne-Saare vallas; Saaremaa Vallavolikogu 19.06.2020 otsusega nr 1-3/35 Laimjala, Käo ja Jõe külades; Saaremaa Vallavolikogu 20.12.2019 otsus nr 1-3/126 Leisi alevikus, Karja, Pärsama ja Veske külades; Pöide Vallavolikogu 30.03.2016 otsusega nr 10 Pöide vallas; Saaremaa Vallavolikogu 20.12.2018 otsusega nr 1-3/123 Salme alevikus ja Läätsa külas; Valjala Vallavolikogu 03.03.2016 otsusega nr 2 Valjala vallas; Pihtla Vallavolikogu 25.02.2016 otsusega nr 10 Pihtla vallas Kaali, Kõljala, Püha, Pihtla ja Sandla külades.

AS Kuressaare Veevärk soovib kõigis oma tegevuspiirkondades kasutada sama metoodikat. ÜVVKS § 21 lg 3 alusel esitas vee-ettevõtja metoodika kooskõlastamiseks Konkurentsiametile. Konkurentsiamet võtab AS Kuressaare Veevärk metoodika põhjendatuse hindamisel aluseks ÜVVKS-s kajastatu.

2. Menetlusosaline

AS Kuressaare Veevärk (registrikood 10083079, aadress Pikk tn 23, Kuressaare linn, Saaremaa vald, Saare maakond, 93819) põhitegevusalaks on äriregistri andmetel kanalisatsioon ja heitveekäitlus ning lisategevusaladeks veekogumine, -töötlus ja -varustus, hoonehalduse abitegevus ning elektrienergia müük.

Menetluse käik

05.10.2026 registreeriti Konkurentsiametis AS Kuressaare Veevärk taotlus metoodika kooskõlastamiseks.

09.10.2026 esitas Konkurentsiamet ettepanekud metoodika korrigeerimiseks.

16.11.2026 registreeriti Konkurentsiametis AS Kuressaare Veevärk digitaalselt allkirjastatud metoodika.

AS Kuressaare Veevärk kooskõlastamiseks esitatud metoodika koosneb järgmistest osadest:

1. Üldist
2. Mõisted
3. Liitumistasu arvutamise põhimõtted
4. Liitumistasu tagastamise alused
5. Lõppsätted

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu kõikides metoodika osades kajastatule.

3. Metoodika osa „1. Üldist“

Otsuse selles osas annab Konkurentsiamet hinnangu metoodika osale „1. Üldist“.

3.1. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.1:** Liitumistasu on õigus võtta vaid kohaliku omavalitsuse üksuse poolt määratud vee-ettevõtjal (ÜVVKS § 20 lg 1). Seega on põhjendatud, kui vee-ettevõtja osundab, et metoodika on mõeldud rakendamiseks vaid nendes tegevuspiirkondades, kus ta on vee-ettevõtjaks määratud.

3.2. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.2:** Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumisega seotud alussätted on kirjeldatud ÜVVKS-is ning selle alusel kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud õigusaktides. Seega on asjakohane metoodikas neile õigusaktidele viidata ning Konkurentsiamet peab metoodika punkti 1.2 põhjendatuks.

3.3. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.3:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks metoodika punktis 1.3 kajastatut, kuna see annab kindluse, et vee-ettevõtja tegutseb ÜVK rajamisel vastutustundlikult nii tehnilistes kui keskkonnaga seotud küsimustes.

3.4. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.4:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks metoodika punktis 1.4. kajastatut, kuna see langeb kokku riigihangete seaduse § 3 toodud põhimõtetega. See säte tagab, et isegi kui tarbimiskoha liitmiseks teostatavate tööde/investeeringute osas ei ole välja kuulutatud riigihanget, on tarbijatele tagatud riigihangete seadusega sätestatu, s.t tööd/investeeringud on teostatud õiglastel ja läbipaistvatel alustel.

3.5. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 1.5:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks metoodika punktis 1.5. kajastatut, kuna see järgib Eesti Vabariigi põhiseaduse § 12 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet, millest lähtuvalt tuleb ühesuguseid tarbimiskohtasid ÜVVKS-s sätestatu suhtes kohelda ühtemoodi. Võrdse kohtlemise põhimõte on sätestatud ka ÜVVKS § 1 lg 2, kus see on nõutud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kohta, kuid põhimõte on laiendatav ka liitumistasule.

4. Metoodika osa “2. Mõisted”

Otsuse selles osas annab Konkurentsiamet hinnangu metoodikas esitatud mõistetele.

4.1. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.1:** Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.1 põhjendatuks, kuna mõiste „Ühisveevärk ja -kanalisatsioon (ÜVK)“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning kasutatud sõnastus vastab ÜVVKS § 3 sõnastusele.

4.2. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.2:** Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.2 põhjendatuks, kuna mõiste „Liituja“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning kasutatud sõnastus tugineb ÜVVKS-ile.

4.3. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.3:** Vee-ettevõtjal, välja arvatud ÜVVKS §-s 28 sätestatud isikul, on õigus võtta tarbimiskoha omanikult ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest põhjendatud liitumistasu, arvestades ÜVVKS-is sätestatut (ÜVVKS § 20 lg 1). Liitumistasuga tagatakse: 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine ning 2) tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumispunktis (ÜVVKS § 20 lg 3). Metoodika mõiste selgitab seda sätet märkides, et liitumistasu koosneb ühendustasust ja arendamistasust.

Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.3 põhjendatuks, kuna mõiste „Liitumistasu“ definitsioon on vastavuses ÜVVKS §-ga 20.

4.4. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.4:** Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.4 põhjendatuks, kuna mõiste „ÜVK kava“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning mõiste sõnastus tugineb ÜVVKS-ile.

4.5. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.5:** Konkurentsiamet peab metoodika punkti 2.5 põhjendatuks, kuna mõiste „Arenduspiirkond“ on metoodikas läbivalt kasutusel ning ÜVK-d arendatakse üldjuhul ÜVK kava järgi (ÜVVKS § 16 lg 1), milles on reeglina osundatud arenduspiirkonnad.

4.6. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.6:** Liitumistasuga tagatakse tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ÜVK-ga liitumispunktis (ÜVVKS § 20 lg 3 p 2). Põhjendatud on täpsustamine, et see liitumistasu osa on seotud ainult konkreetse tarbimiskoha ÜVK-ga liitmisega. Samuti on asjakohane nimetada levinumad ühendamisega seotud kulud. ÜVVKS § 20 lg 3 p 2 alusel peab Konkurentsiamet põhjendatuks mõiste „Ühendustasu“ sõnastust.

4.7. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.7:** Mõiste „Peatorustik“ defineerimine on põhjendatud, kuna see võimaldab paremini mõista metoodika punktis 2.8 kajastatut.

4.8. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.8:** Konkurentsiamet loeb mõiste „Ühendustoru“ definitsiooni põhjendatuks, kuna see võimaldab paremini mõista ÜVVKS § 20 lg 3 p 2 kajastatut. Ühendustoru mõiste määratleb ühemõtteliselt, et see on toru, mis jääb liitumispunkti ning metoodika punktis 2.7 nimetatud peatorustiku vahele.

4.9. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.9:** Arendamiskomponent on üks liige liitumistasu arvutamise valemis. Liitumistasuga tagatakse ÜVK arendamine (ÜVVKS § 20 lg 3 p 1). Seejuures võib vee-ettevõtja võtta liitumistasu vaid nende kulutuste ulatuses, mis on vajalikud tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni liitmiseks ÜVK-ga (ÜVVKS § 22 lg 1). ÜVVKS § 20 lg 3 p 1 ja § 22 lg 1 koostoime tõttu koosneb arendamiskomponent kõigist kuludest, mis on vajalikud konkreetse arenduspiirkonna kinnistute liitmiseks ÜVK-ga ja mida vee-ettevõtja suudab tõendada. Kuna konkreetse piirkonna ÜVK arendamiseks tehtavad kulud tuleb katta kõigil selle piirkonna tarbimiskohtadel, siis on ühe piirkonna tarbimiskohtade liitumistasu arvutamiseks ühesugune arendamiskomponent.

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks mõiste „Arendamiskomponent“ definitsiooni.

4.10. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.10:** Liitumistasuga tagatakse ÜVK arendamine (ÜVVKS § 20 lg 3 p 1). Arendamiseks tehtavad kulud kaetakse liitumistasus sisalduva arendamistasuga, mis arvutatakse arendamiskomponendi alusel. Mõiste kirjeldab sõnadega arendamistasu arvutamist liitumistasu arvutamise valemi järgi. Konkurentsiamet peab põhjendatuks mõiste „Arendamistasu“ sõnastust, kuna see selgitab ÜVVKS § 20 lg 3 p-i 1.

4.11. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.11:** Liitumistasu sisaldab arendamistasu, millega tagatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine. Liitumistasu peab põhinema vee-ettevõtja tehtud vajalikel kulutustel (ÜVVKS § 22 lg 1). Seega on oluline ÜVK arendamiskomponendi jagamise aluse (liitumistasu arvestusaluse) määratlemine, et arendamistasu suurus oleks sõltuvuses sellest, kui suur osa arendusmeetmete kogukuludest on seotud konkreetse tarbimiskohaga. Arendamiskomponent on summaarne kulu, mille peavad katma kõik selles piirkonnas ÜVK-ga liituvad tarbimiskohad.

Metoodikas on AS Kuressaare Veevärk arendamiskomponendi jagamise alusena ehk liitumistasu arvestusalusena näinud ette maksimaalse vooluhulga liitumispunktis. Konkurentsiamet peab põhjendatuks arendamiskomponendi jagamise alusena maksimaalset vooluhulka (liiter/sekund), kuna kogu ÜVK süsteem peab olema ehitatud nii, et see võimaldaks kõikidel klientidel tarbida ÜVK teenust igal ajahetkel liitumislepingus sätestatud liitumistasu arvestusaluse ulatuses.

Sobiv ühik teenuse tarbimise määramiseks on liiter, kuna see on samaliigiline veeteenuse mõõtühikuga kuupmeeter (1 m^3 = 1000 liitrit). Ajahetke määramiseks on aga sobiv ühik sekund. Seega väljendab AS Kuressaare Veevärk metoodika punktis 2.11 nimetatud liitumistasu arvestusalus (liiter/sekund ehk l/s) selgelt igale kliendile igal ajahetkel osutatava teenuse tarbimise taset ehk on selge alus arendamiskomponendi jagamiseks. Lisaks on ühik l/s kasutusel hoone veevärgi standardis EVS 835:2022 normvooluhulkade ühikuna.

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika mõiste „Liitumistasu arvestusalus“ definitsiooni.

4.12. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 2.12:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks, et lisaks metoodikas defineeritud mõistetele kasutatakse ÜVVKS-is defineeritud mõisteid.

5. Metoodika osa „3. Liitumistasu arvutamise põhimõtted“

5.1. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.1:** Vee-ettevõtja võib võtta liitumistasu vaid nende kulutuste ulatuses, mis on vajalikud tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni liitmiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga (ÜVVKS § 22 lg 1). Metoodika mõistes „ühendustasu“ on nimetatud peamised tarbimiskoha ühendamiseks vajalikud kulud. Metoodika punktis 3.1 on AS Kuressaare Veevärk esitanud loetelu kuludest, mis võivad samuti olla vajalikud tarbimiskoha liitmiseks ÜVK-ga. Seega annab metoodika punkt 3.1 liitujale lisainformatsiooni, millised kulud võivad olla liitumiseks vajalikud ja sisalduda liitumistasus. Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 3.1.

5.2. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.2:** Liitumistasu arvutamise metoodika peab sisaldama liitumistasu arvutamise valemit koos selgitustega (ÜVVKS § 21 lg 2). Seega on liitumistasu arvutamise valem metoodika kohustuslik osa.

Metoodika punkti 2.3 järgi koosneb liitumistasu ühendustasust ja arendamistasust ning seda väljendab ka punktis 3.2 esitatud valem.

Arendamistasu saadakse arendamiskomponendi jagamisel summaarse liitumistasu arvestusalusega ning saadud tulemuse korrutamisel konkreetse tarbimiskoha liitumistasu arvestusalusega (vt ka metoodika punkt 2.10).

Arendamistasu arvutamise aluseks olev arendamiskomponent moodustub kulutustest, mis on tehtud ÜVK arendamiseks võimaldamaks tarbimiskohaga seotud kogu arenduspiirkonnal tarbida ÜVK teenust igal ajahetkel. Arendamiskomponent kuulub jagamisele vaid nende tarbimiskohtade vahel, mille liitmiseks olid vastavad kulutused (arendamiskomponent) tehtud. Seetõttu on põhjendatud konkreetse arendamiskomponendi jagamine tarbimiskohtade vahel lähtudes sellest, millise osa moodustab konkreetse tarbimiskoha liitumistasu arvestusalus kõikide vastava arendamiskomponendiga seotud tarbimiskohtade liitumistasu arvestusaluste summast ehk summaarsest liitumistasu arvestusalusest.

ÜVK süsteem peab tagama kõikidele liitunutele ÜVK teenuse tarbimise võimaluse liitumistingimustes ja/või liitumislepingus lubatud liitumistasu arvestusaluse ulatuses.

Metoodikas esitatud liitumistasu arvutamise valem tuleneb otseselt ÜVVKS § 20 lg 3, mille kohaselt tagatakse liitumistasuga ÜVK arendamiseks tehtud kulud (AT) ja tarbimiskoha ühendamiseks tehtud kulud (ÜT).

Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 3.2.

5.3. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.3:** Punktis 3.3 on AS Kuressaare Veevärk selgitanud, et kui liituja soovib liituda nii ühisveevärgi kui ka ühiskanalisatsiooniga, siis koosneb summaarne liitumistasu ühisveevärgiga liitumise kulude ja ühiskanalisatsiooniga liitumise kulude summast. See punkt aitab paremini mõista metoodika rakendamist ja Konkurentsiamet loeb selle punkti põhjendatuks.

5.4. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.4:** Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.4 põhjendatuks, kuna selles kajastuvad võrdse kohtlemise ja otstarbekuse põhimõte. Nende kohaselt rakendatakse kõikidele ühetaolistele (võrdse maksimaalse vooluhulgaga) tarbimiskohtadele ühes arenduspiirkonnas ühesuurust ühendustasu, et vältida tarbetuid kulutusi iga tarbimiskoha personaalse ühendustasu väljaarvutamiseks, mis kokkuvõttes tooks kaasa liitumistasu kasvu.

5.5. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.5:** Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.5 põhjendatuks, kuna samad põhimõtted on sätestatud ÜVVKS § 22 lg 3.

5.6. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.6:** Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.6 põhjendatuks, sest see tugineb otseselt ÜVVKS § 22 lg-l 2. Põhjendatud on ka täiendus, et liitumistasu võib kujuneda nulliks, kui ÜVK on välja ehitatud ainult tagastamatu abi korras saadud rahalistest vahenditest.

5.7. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 3.**7: Konkurentsiamet peab metoodika punkti 3.7 põhjendatuks, kuna samad põhimõtted on sätestatud ÜVVKS § 22 lõigetes 6 ja 7.

6. Metoodika osa „4. Liitumistasu tagastamise alused“

6.1. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 4.1:** ÜVVKS § 21 lg 2 sätestab liitumistasu arvutamise metoodika kohustusliku osana liitumistasu tagastamise aluseid ja ulatust, mistõttu on põhjendatud käsitada metoodikas liitumistasu tagastamist. Metoodika punktis 4.1 kirjeldatud olukord vastab ÜVVKS § 23 lg-s 1 kirjeldatule. Eelneva põhjal peab Konkurentsiamet põhjendatuks metoodika punkti 4.1.

6.2. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 4.2:** Konkurentsiamet loeb metoodika punktis 4.2 esitatu põhjendatuks, sest selgitus põhineb otseselt ÜVVKS § 23 lg-s 2 kajastatul. Põhjendatud on ka selgitus arvesse võetava akumuleeritud kulumi kohta, kuna see tugineb raamatupidamise arvestuses kasutatavale põhimõttele.

6.3. **Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 4.3:** Konkurentsiamet peab põhjendatuks metoodika punktis 4.3 esitatut, kuna see järgib nii Eesti Vabariigi põhiseaduse §-s 12 kui ka ÜVVKS § 1 lg 2 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet. Kui ÜVK rajatakse näiteks viie liituja jaoks, kes kõik koos on tasunud liitumiseks tehtud kulutused täies ulatuses, kuna piirkonnas ei olnud teada teisi liitujaid, ning selle ÜVK-ga liitub seitsme aasta jooksul pärast liitumistasu tasumist uusi liitujaid, siis kehtib liitumistasu tagastamine kõigile viiele algsele liitujale.

7. Metoodika osa „5. Lõppsätted“

Konkurentsiameti seisukoht metoodika punktile 5: Konkurentsiamet loeb metoodika punktis 5 esitatu põhjendatuks, sest punkt selgitab kehtiva käibemaksu lisandumist makstavale liitumistasule.